
Fra: Augusta Vildershøj Bjørnholt [mailto:aubjorn@online.no]

Sendt: 10. mars 2014 13:20

Til: Postmottak HOD

Emne: Høring om reservasjonsordning for fastleger - innspill fra ung kvinne, feminist og medisinstudent!

Høring om reservasjonsordning for fastleger

Viser til høringbrev 21.01.2014 om reservasjonsordning for fastleger, der det åpnes for at også de som ikke står oppført på høringslisten kan gi høringsuttalelse. Denne muligheten griper jeg, og ber om at følgende blir registert som en egen høringsuttalelse.

Regjeringen hevder at å innføre en reservasjonsordning for fastleger ikke vil ha noen negative opplevelser for kvinner som trenger abort. Dette er åpenbart en forhastet uttalelse, da det (i tillegg til å stride mot fastlegens plikt) kan og vil innføre mange problemer for kvinner og jenter. For eksempel kan det bli svært vanskelig for en ung jente, som etter lang tenketid drar til fastlegen for å få utført abort, bare for å få beskjed om at hun må dra til en annen for å i det hele tatt kunne få henvisningen. For det første er det en stor påkjennelse å bli dømt av sin fastlege på denne måten, da fastlegen tydelig har tatt et standpunkt der hun/han mener at behandlingen pasienten ønsker ikke er riktig, og for det andre kan det være vanskelig for pasienten å finne en annen lege som kan hjelpe henne slik hun trenger, det kan være fullt på listene til en ikke-reservert fastlege og det kan være flere timer å dra dersom man bor ute på landet. Fastleger har per i dag, og forhåpentligvis for all tid fremover, ikke lov til å praktisere henvisningsnekt, og jeg mener det er mer enn tilstrekkelig at leger har lov til å reservere seg mot å utføre eller assistere ved selve abortinngrepet. Å innføre mulighet til å reservere seg mot å ta imot, skrive journal, klargjøre, stelle eller pleie pasienten under oppholdet eller mot å henvise en pasient mot abort inngår ikke i abortloven, nettopp fordi det absolutt ikke burde være et problem for en fastlege.

Det er et grunnleggende demokratisk prinsipp at hensyn til pasienten og (i dette tilfellet) hennes rettigheter, skal og må settes foran hensyn til fastlegen, som frivillig har valgt å utdanne seg til og arbeide som nettopp fastlege. Dersom en nåværende fastlege har problemer med å henvise en pasient til behandling denne trenger og ønsker, kan og bør denne legen velge seg et annet yrke. Det er ingen menneskerett å være hverken lege eller fastlege, og det er utallige yrkesmuligheter når man har legeutdanning som ikke krever at du henviser pasienter til behandling på denne måten.

Jeg mener det er uhørt at det i 2014 diskuteres å innføre reservasjonsrett for fastleger, som åpenbart vil være å ta et langt og sørgelig steg tilbake for kvinners rettigheter. Jeg ber Helse- og omsorgsdepartementet om å ta sin oppgave på alvor, og i stedet for å gi fastleger mulighet til å reservere seg mot noe som er stikk i strid med deres oppgave, sørge for at alle kvinner får rett til lik helsehjelp hos sin fastlege. Jeg ber også om at det skal fokuseres på at de legene som i dag reserverer seg mot å henvise til abort, faktisk bryter loven, og burde straffes deretter.

Med vennlig hilsen

Augusta Vildershøj Bjørnholt

Kvinne, feminist og medisinstudent.

Høring – reservasjonsordning for fastleger

Viser til høringsbrev 21.01.2014 om reservasjonsordning for fastleger. I høringsbrevet åpnes det for at også de som ikke står oppført på høringslisten kan gi høringsuttalelse. Jeg takker for denne muligheten, og gir med dette mitt syn på saken, som jeg ber departementet om at registreres som en egen høringsuttalelse

Det er ikke mulig for myndighetene å innføre en reservasjonsordning for fastleger samtidig som det fremmes en garanti om at dette ikke medfører negative opplevelser for kvinner som ønsker abort. Med dette lovforslaget vil det alltid være en sjanse for at kvinner kan bli avvist på legekantoret, fordi pasienten av ulike årsaker (alder, norskferdigheter o.l) ikke er klar over at fastlegen reserverer seg, fordi hun får en reserverende legevikar eller fordi det rett og slett er fullt på listene til andre ikke-reserverende fastleger.

Fastleger har per i dag ikke lov til å praktisere henvisningsnekt. Muligheten til å reservere seg begrenser seg etter aborloven til å utføre eller assistere ved selve abortinngrepet. Jeg mener denne loven sikrer legers rett til samvittighetsfrihet. Reservasjonsadgangen omfatter i dag ikke muligheten til å reservere seg mot å ta imot, skrive journal, klargjøre, stelle eller pleie pasienten under oppholdet eller mot å henvise pasienten til abort. Det er nettopp fordi det er en vesentlig forskjell på det å bli pålagt å utføre et inngrep, og det å henvise en pasient man har ansvaret for til en behandling pasienten selv har besluttet å få utført.

De fleste leger som av samvittighetsgrunner ikke ønsker å henvise til abort har derfor trolig valgt andre legeyrker for å unngå å gjøre lovbrudd. Ved å åpne for at fastleger nå kan få mulighet til å reservere seg mot å henvise til abort frykter jeg at flere leger med reservasjonsønske vil søke seg til nettopp fastlegeyrket.

Andre yrkesgrupper, som helsesøstre, farmasøyter eller politi kan da heller ikke reservere seg mot å gjennomføre lovvedtak de er uenige i, uten sanksjoner.

Det er et grunnleggende demokratisk prinsipp at hensynet til pasienten og hennes rettigheter, må settes foran en fastleges eventuelle ønske om å reservere seg mot å utføre en lovpålagt oppgave. Heller enn å gi fastlegene mulighet til å nekte henvisning til abort, ber jeg Helse- og omsorgsdepartementet følge opp overfor de fastlegene som ikke vil gjøre jobben sin i henhold til norsk lov. Jeg mener myndighetene plikter å sikre at alle kvinner får rett til lik helsehjelp hos sin fastlege.

Med vennlig hilsen